

Forord

Hvad vil det egentlig sige, at kirkegården er indviet jord? Er kirkegården et særligt helligt og udhævet sted? Hvad gør kirkegården anderledes end alle andre steder? Disse spørgsmål har redaktionsgruppen for Årsskrift for Kirkegårdskultur valgt at fokusere på. Vi bringer i årsskriftets første halvdel en række artikler, der alle forholder sig til disse spørgsmål.

Anledningen til at tage dette tema op er, at netop indviet jord har været til debat i det forløbne år.

Gruppen Løvfald fik en del mediemæssig bevågenhed, da de først på året stiftede deres forening og her ytrede ønske om absolut ikke at blive begravet i indviet jord. De vil, sådan som vi har forstået det, skabe deres egen begravelsesplads fri af en kristen religiøs tydning.

Desuden har de ganske få nedlæggelser af kirkegårde, som har fundet sted gennem de senere år, rejst diskussioner om en kirkegård kan afindvies, og om den kan overdrages til anden brug (f.eks. Solbjerg Parkkirkegård til park og den nedlagte kirkegård i Nykøbing Falster til et supermarked og en parkeringsplads).

Indviet jord er umiddelbart et fremmedord i en moderne verden, som hellere tænker i bevægelse og det at være på vej end i steder.

I en protestantisk kirke og tradition er enhver tale om indvielse og indvielsesritualer desuden forbundet med en vis ambivalens. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om indviet jord. Folkekirken forholder sig forholdsvist lemfældigt til dette område. I Folkekirkens ritualbog er der ganske vist et

kort ritual, som kan anvendes, når en ny kirkegård eller en kirkegårdsudvidelse tages i brug. Men ritualet er kun vejledende. Kirkegården er teologisk set ikke anderledes end jorden uden for kirkegårdsdiget eller bag den afgrænsende mur. Alligevel er kirkegården omgrænset af dige, mur eller gitter. Det er et særligt sted. Spørgsmålet er imidlertid, på hvilken måde kirkegården med dens monumenter, beplantning og ordensregler er et anderledes sted? Og i hvilken forstand er begrebet indviet jord med til at definere denne anderledeshed?

Leif Arffmann valgte på årsmødet at træde tilbage som formand for Foreningen for Kirkegårdskultur. Vi har derfor bedt Leif Arffmann skrive om de år, han har været i bestyrelsen for Kirkegårdsforeningen og virket som formand for den.

Desuden har vi valgt at tage forskud på temaet for det seminar, Foreningen for Kirkegårdskultur agter at afholde i efteråret 2007. Det skal handle om kremeringens betydning og indvirkning på kirkegårdene.

Endelig har vi også fundet det væsentligt at anmelde en ny udgivelse om skrifthugning. Poul Søgren, som er forfatter til denne bog, holdt et glimrende oplæg på seminaret i Ryslinge om netop dette emne (se årsskrift 2005).

Mette Fauerskov og Elof Westergaard